

Kjak

Bárður Nielsen
*Tinglimur
Sambandsflokksins*

Heimurin broytist – og vit mugu broyta okkum

Tey ríku londini hava trupult við at skapa búskaparvøkstur, meðan onnur lond hava hægri búskaparvøkstur enn vit hava sæð í okkara parti av heiminum í nýggjari tíð.

Búskaparvøksturin í okkara parti av heiminum hevur verið drivin av nýskapan, menning og bíligari framleiðslu í lág-lønar londum. Við at útflyta framleiðsluna, hava vit skapt arbeidsplass og harvið eftirspurning í hesum londum, sum við hesum hava fingið betri førleikar og eitt hægri livistøði. Fyrimunirnir vit áður hava havt av hesum eru minkandi, ríkidømið er útjavnað, og okkara búskapur er tí undir trýsti.

Komandi árin í Føroyum verða avbjóðandi, vit skulu tryggja vælferðina og neyðugt er at spara og gera broytingar í yvirordnaða bygnaðinum á kommunu-, útbúgvingar-, røktar- og sjúkráhússøkinum vm.

Fyri at rentuútreiðslurnar ikki skulu máa burtur av vælferðartæstunum, skal hallið á figgjarlógini fáast

burtur sum skjótast, og hetta krevur broytingar í almenna bygnaðinum, so sum samanlegging av stovnum, beinraknar raðfestingar og íringasta førri niðurleggja onkrar tænastrur.

Vit skulu krevja okkara part av øllum tilfeingi vit hava rætt til, bæði tá talan er um rávørutilfeingið og okkara part av vælferðini í ríkisfelagsskapinum. Um hetta eydnast, verður móguleiki fyri at koma skjótari burtur úr búskaparkreppuni og tryggja vælferðina á einum nøktandi støði, soleiðis at fólkíð trívist og mennist í Føroyum.

Tað hevur víst seg at vera sera trupult, at fáa nýhugsan inn í almennu fyrisitingina, men tað er kanska ikki so undarligt, tá ið broytingarnar raka nakað ein sjálvur er partur av. Tí hevði verið rættast at sett ein bólk av uttanveltaðum at komið við uppskotum um, hvussu vit kunnu skipa okkara samfelag betur, so vit fáa sum mest av vælferð til okkara borgarar.

Vit skulu krevja okkara part av øllum tilfeingi vit hava rætt til, bæði tá talan er um rávørutilfeingið og okkara part av vælferðini í ríkisfelagsskapinum

Eyðun á Borg

EIN ØL ella EITT ØL - EIN SODAVATN ella - EITT SODAVATN

Í máltátti Útvarpsins hugleiddi málfrøðingur um ØL. Hví siga vit ein øl (kvennkyn), tá øl er hvørkikynsorð (eitt øl)?

Løgið, men eg helt meg ikki hoyra hann nevna ta einføldu orðkína: Vit siga ølin hon, tí vit hugsa um fløskuna (kvennkynsorð). Tað sama er galdandi fyri eina sodavatn,

sjálvt um vatn er hvørkikynsorð.

Ein lurtari segði seg í eini viðmerking fegnast um , at hesin málfrøðingurin var sloppin framat í Útvarpinum. Orðkíkin mundi vera, at hann ikki var so ósamdur við mál-dálkararnar.

Annar lurtari segði í eini viðmerking: »Ikki gjørdist

eg stórt klókari av hasum øl-prátinum, men tað verður tú sjáldan av øli.« Væl sagt!

BLANDINGSMÁL: Í øðrum máltátti segði hesin sami málfrøðingur: »Føroyskt er eitt blandingsmál, um vit vilja tað ella ei.« Ja, sum nógv málbera seg, er føroyskt vissuliga ofta ein skurvblendingur av føroyskum og donskum, men

tað eigur at fáa okkum, ikki minst málfrøðingar, at hjúkla um málið.

Ikki haldi eg tað søma seg fyri málfrøðing í máltátti Útvarpsins at brúka hesi orð: massi, bestemma, deila.

á Borg á altjóða móður-málsdegi, grýlukvøld í torrasól 2012

Við reinføris-málkvøðu.

Helena Samuelsen

Tey flyta ongan leik

Undir heimsins súlnagangi sita fjónað enn í meingi tey, ið verða kallað veik; ongan leik í lívsins talvi flyta tey av egnum alvi, hvør vil flyta teirra leik.

Hetta ørindi hjá Steingrími Niclasen til Javna í 1976 rann mær í huga í hesum verk-falsdøgum.

Vit, sum eru so mikið gomul, minnast broytingina frá læknaligari forsiorg til pedagogiska forsiorg, sum var satt frambrot fyri sálarliga menningartarnað fólk. Vónirnar vóru eisini stórar. Nógv hendi til tað betra. Men vónbrot hava eisini verið á leið-

ini.

Starvsfólk fingi fyrr útbúgving sum "omsorgsassistent". Útbúgvingin gav førleika at menna sálarliga menningartarnað fólk og eisini at geva góða umsiorgan. So kom pedagogútbúgvingin, sum nú eisini er ein bachelor útbúgving. Hetta er at fegnast um. Men hvat við umsiorganini?

Nú pedagogfelagið hevur verið í verkfalli, hava vit mest hoyrt um støðuna í barnagørðum og um skúlabørn, sum ikki sleppa í skúla, og vit lesa og hoyra um tiltøk við sangi, spæli og dansi og hugnaløtur við køkum

og kaffi, men lítið hevur verið frammi í miðlunum, hvussu verkfallið rakar tey sálarliga menningartarnaðu, sum eru bundin av hjálp frá øðrum bæði dag og nátt. Hetta eru ikki bara tey í barnagarðsaldri, men tilkomin og eldri fólk, fleiri teirra seingjarliggjandi, og tey fáa ikki so frægt sum ein vatnsopa, uttan onkur gevur teimum at drekka. Eg sakni áhuga fyri hesum økinum. Undir verkfallinum hava nakrir stovnar fingið undantaksloyvi, so fólk hava verið til arbeiðis, men nú verða hesi loyvi tiki aftur. At siga, at fólk í tænastrumastarvi

kunnu koma til arbeiðis fyri tey, sum nú fara til hús, vísir lítið forstálsi og lítla virðing fyri búfólkunum, sum tey flestu eingi orð eiga. Skulu onnur fólk koma inn, mugu tey kenna búfólkini, teirra atburð og kropsmál og mannagongdirnar í teirra heimi.

Sjálv eri eg ikki partur av verkfallinum, men onkursvegna verða vit og okkara hjálparleysa dóttir drigin uppí. Eg síggi tað soleiðis, at óbótaligur vandi er á veg í heiminum hjá dóttirini. Vónandi kunnu fólk við myndugleika, viti og skili koma teimum ómælandi og hjálparleysum til hjálpar.

Gerhard Lognberg: Eg eri óndur

Áki Bertholdsen

At geva listafólki starvslønir og sømdargávur, er at søpla almennan pening burtur!

Hesa greiði og ítøkiliga staðfesting borðreiddi tingmaður Javnaðarflokksins, Gerhard Lognberg við í Løgtinginum í gjár.

Tað var nettupp í gjár, at Mentannargrunnur Landsins kunngjórði, at 33 listafólk hava fingið tilsamans 2,8 milliónir í starvslønnum fyri at geva teimum umstøður at útinna mentanarligt arbeiði.

Hetta fekk rættiliga øði

í sandoyartingmannin hjá Javnaðarflokkinum.

– Eg eri óndur í dag, kunn-gjórði hann rætt og slætt fyri Løgtinginum.

Hann kallar hesar starvslønir fyri misbrúk av almennum pengum.

At geva listafólki løn fyri at sita heima og gera eitthvørt, er at søplað fólksins skattapengar burtur, staðfesti hann stutt og greitt.

Hann segði hetta ikki tí at hann var so ómentaður sjálvur, tí hann helt, at hann var minst líka mentaður, sum nak-

ar annar.

Hann fortaldi tinginum, at honum dámdi væl at taka gittara í hond og spæla nakrar sangir.

Men fyri tað vil hann ikki hava almenna løn fyri at sita heima og onki gera.

Men nú fáa listafólk boð um at fara til húsar í eitt heilt ár at gera einki, tí tey fáa løn kortini.

– Tað er ótrúliga langt úti, samstundis sum útróðrarmenn, sjomenn, pedagogar og onnur á niðastu rók stríðast fyri at fáa endarnar at rækka saman.

– Tað eru onnur í samfelag-

num, sum sita og líða og gráta við ongum, samstundis sum listafólk fáa sømdargávur fyri einki at gera.

Hann spurdi, hví bátasmiðir ikki kundi fáa starvsløn ístaðin. Bátasmið er eitt aldargamalt, søguligt handverk, sum er við at fara í søguna, men teir hava als ongan stuðul fingið.

Gerhard Lognberg helt, at starvslønir vóru betri farnar til nakrar bátasmiðir enn til nøkur listafólk.

Og hetta er eitt mál, hann fer at taka upp í Løgtinginum í næstum.